

Voco Chat

Handbok

En symbolkommunikationsanpassning för

Smartbox

Denna handbok

Välkommen till Voco Chat, en anpassning för Grid 3 och Grid för iPad.

Om du inte har använt Grid tidigare är våra Komma igång-guider perfekta platser att börja. Här får du reda på hur Grid fungerar, bland annat hur du lägger till sidor, konfigurerar åtkomst och mycket annat.

Du hittar dessa på thinksmartbox.com/support

I den här handboken är begrepp och viktiga punkter markerade i **fetstil**.

När vi hänvisar till en viss anpassning i Voco Chat är denna markerad i **blått** för att hjälpa dig att navigera i till sidan.

Ibland guidar vi dig till en specifik anpassning i Voco Chat; dessa exempel ser ut så här:

Min verktygslåda > Inställningar > Mer

Detta betyder välj **Min verktygslåda**, välj sedan **Inställningar**, sedan **Mer**.

Vi kan också hänvisa till vissa delar i själva Grid, dessa exempel ser ut så här:

Menyrad > Redigera anpassning

Smartbox-support

UK: (+44) 1684 578868

USA: +1 (844) 341-7386

thinksmartbox.com/support

Document: Voco Chat - Manual - SE - C
Based on: Voco Chat - Manual - UK - C
Language: Swedish
Date of issue: June 2022

Copyright © 2022 Smartbox Assistive Technology

Innehåll

4	Presentation av Voco Chat
5	Viktiga funktioner
6	Vem är Voco Chat avsedd för?
6	Språkstöd
7	Åtkomst
8	Använda Voco Chat
8	Välja vokabulär
10	Hemskärmen
13	Stilar
15	Meddelandevägar
23	Stöd för att skapa meddelanden
25	Snabbkommunikation
27	Vardagliga ord
32	Min verktygslåda
40	Anpassa Voco Chat
41	Lägga till ord
43	Checklista för personanpassning – väsentlig information
46	Checklista för personanpassning – intressen och motivation
47	Checklista för personanpassning – ytterligare ändringar
49	Manövermetod i Grid 3
49	Pek
49	Pekare eller ögonstyrning
50	Kontakter
51	Referenser

Presentation av Voco Chat

Voco Chat är en **symbol** anpassning med ett **litet antal rutor**, som gör det möjligt för användare att kommunicera om många olika saker. Allt från att säga vad du vill ha eller ställa en fråga, till att berätta för någon om dig själv eller ha ett samtal.

Voco Chat är utformad för att göra det enklare att skapa meddelanden och bygger på sex olika **meddelandevägar**. Den innehåller också ord som hjälper personer att **delta** mer, **engagera sig** i samtal och vara mer **självständiga**, och dessutom prata om viktiga ämnen som **mental hälsa** och **välbefinnande**.

En pragmatisk inställning till språk

Vi kommunicerar av många olika **skäl**, som att ställa frågor, säga vad vi tycker och berätta historier. Kommunikation gör också att vi kan delta i **aktiviteter**, skapa **relationer** och **tala** för oss själva.

Målet med Voco Chat är att hjälpa till med allt detta och mycket mer, genom att inte bara fokusera på orden vi använder utan också varför vi kommunicerar och hur vi interagerar med hjälp av språk. Detta kallas ofta **pragmatik**.

En resurs som var avgörande för utvecklingen av Voco Chat var **The Pragmatics Profile for People who use AAC** (Martin, Small & Stevens, 2017), som är en omfattande översikt av alla skäl till att vi kommunicerar och hur vi deltar i samtal.

Viktiga funktioner

- Varje anpassning har **12 rutor för kommunikation**, plus en rad och en kolumn för skrivområdet, navigering och funktioner
- **Orden är indelade i kolumner**, från vänster till höger, med de ord och fraser du behöver gå till snabbt eller oftast längst upp till vänster
- **Meddelandevägar** hjälper till att skapa meddelanden för en rad olika anledningar
- En kombination av **ord och fraser** hjälper dig att kommunicera snabbt och effektivt, med allt från enstaka ord till meddelanden med flera delar
- Sidmallar och tomma rutor gör det enkelt att lägga till egna ord
- **Åldersspecifika vokabulär** för barn, tonåringar eller vuxna
- Aktivitetssidor sidor för att underlätta **självständighet** och **deltagande**
- En **verktygslåda** som stöd för **kommunikation, mental hälsa och välbefinnande**
- Ett urval enkla **appar** för att underlätta kommunikation och engagemang

Mer än **375 fraser** för att skapa meddelanden snabbare

Mer än **1 500 enstaka ord** för att kommunicera om en rad olika ämnen

Vem är Voco Chat avsedd för?

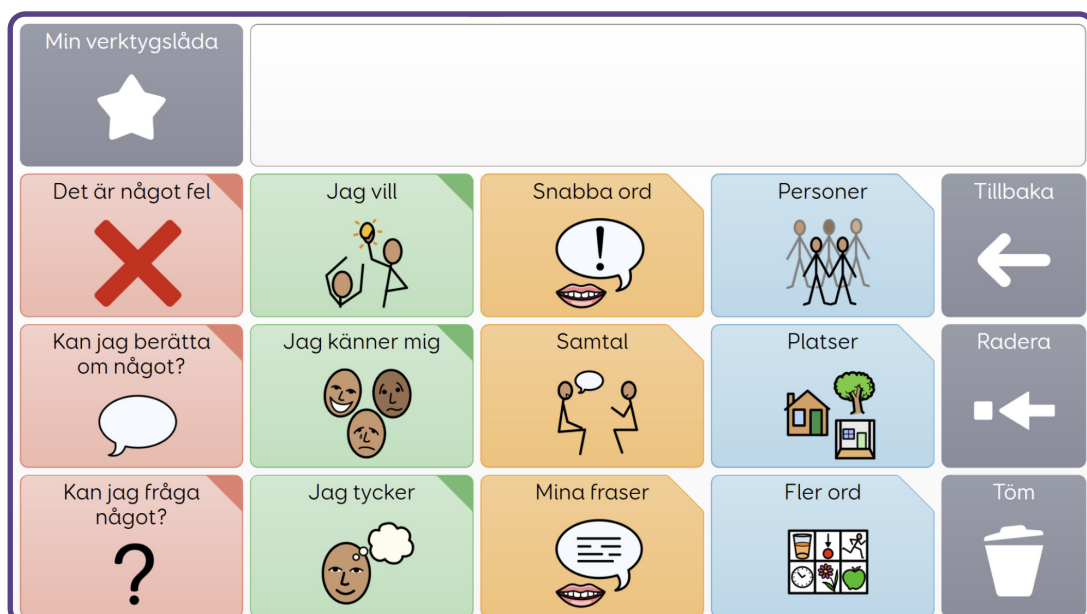
Voco Chat har utformats för personer som behöver en **symbolanpassning** med ett litet antal stora rutor. Den kan användas av personer i **alla åldrar**, med möjlighet att välja mellan vokabulär för Barn och vokabulär för Tonår och vuxen.

Språkstöd

Voco Chat är utformad för att göra det snabbare att skapa ett meddelande genom att låta användarna bygga upp meddelanden med hjälp av fraser. Voco Chat **guidar användarna när de skapar meddelanden** och tar dem automatiskt till nästa anpassning de behöver för att fortsätta att skapa meddelandet, vilket minskar antalet val som behöver göras.

Denna **stegvisa metod**, med inbyggda hopp, tillsammans med noggrant utvalda ord på en enkel språknivå kan också passa dem som har svårt att **förstå och att använda språk**.

Voco Chat kan vara bra för personer som har problem med **minne eller uppmärksamhet, eller inlärningssvårigheter**, eftersom det finns färre objekt på varje sida att välja mellan och mycket upprepning inom anpassningen, såväl som den guidade navigeringen.

Åtkomst

Voco Chat passar perfekt för användare med **komplexa åtkomstbehov** där det är mycket ansträngande eller tidskrävande att göra val, eller för användare som har svårt att markera mindre områden. Voco Chat har större rutor så att det är lättare att välja de rätta, och stöd för navigering minskar behovet av extra val.

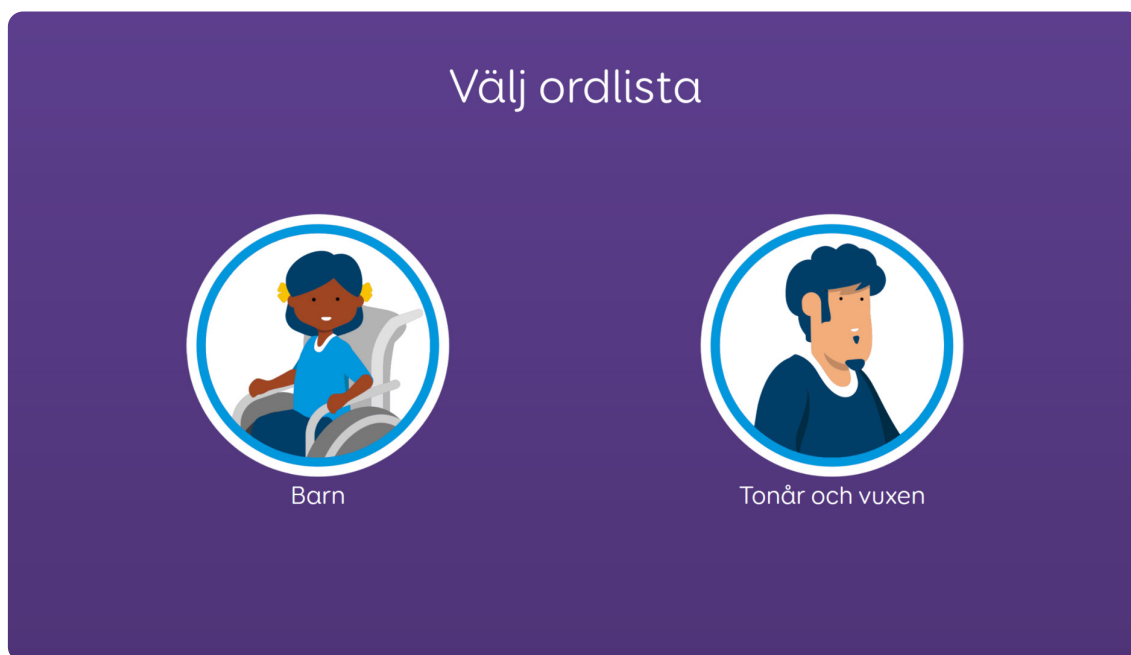
Voco Chat är lämplig för användare med **vilken åtkomstmetod som helst**, bland annat pek, ögonstyrning, pekare och kontakter. Det finns ytterligare funktioner som **ljudduppsmaningar** för att tala om för användarna vad som finns i varje kolumn och på varje ruta. Detta kan vara praktiskt för användare med nedsatt syn.

Använda Voco Chat

Välja vokabulär

Det finns två olika vokabulär i Voco Chat – en för barn och en för tonåringar och vuxna. Första gången du öppnar Voco Chat kan du välja vilket vokabulär du vill använda och får mer information om de huvudsakliga skillnaderna.

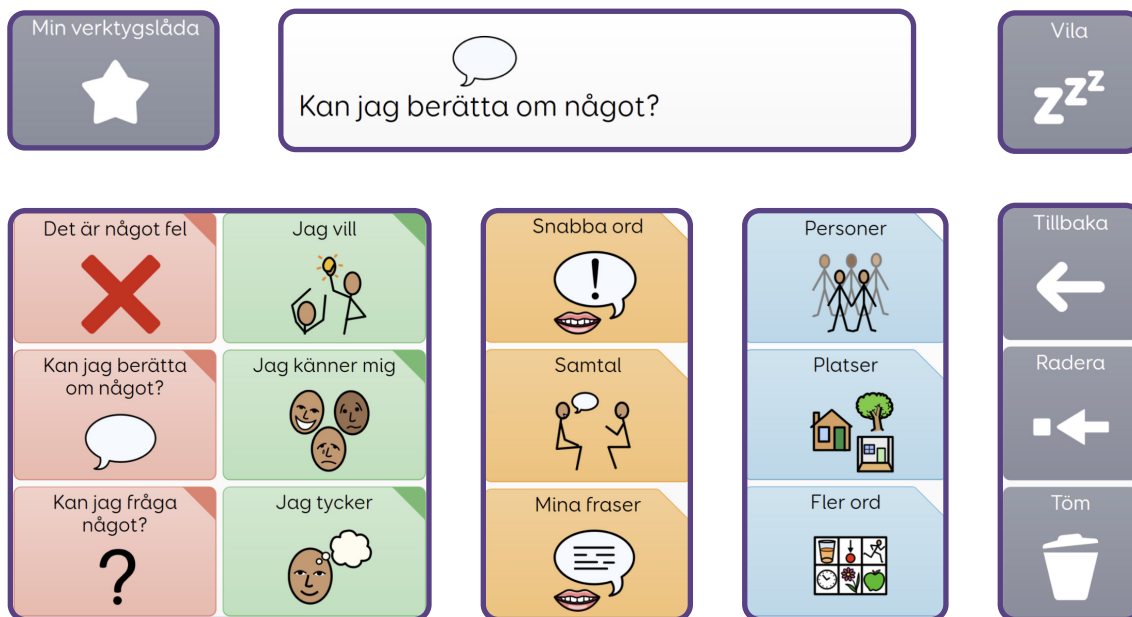
Vokabuläret för **barn** innehåller barnspecifika ämnen (t.ex. leksaker, lekplats, magi) och ord för att leka (t.ex. såpbubblor, bilar).

Vokabuläret för **Tonår och vuxen** innehåller vuxenspecifika ämnen (t.ex. relationer, pengar, svärord), samt ord om fritid och självständiga aktiviteter (t.ex. pub, träning, trädgård).

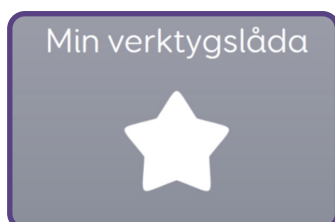
Personanpassad information som sidorna **Om mig** och **Personer** delas mellan de två vokabulären så att användarna enkelt kan gå mellan de olika utan att förlora denna information.

Du kan växla vokabulär när som helst genom att gå till **Min verktygslåda > Inställningar > Mer**, och sedan välja **”Växla vokabulär”**.

Hemskärmen

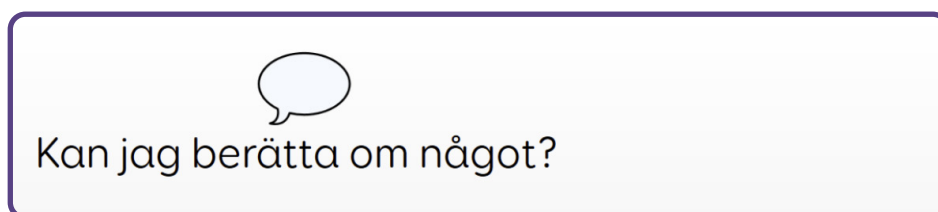

Hemskärmen i Voco Chat består av 12 kommunikationsrutor, en funktionskolumn, ett skrivområde och ett alternativ för att gå till **Min verktygslåda**.

Den översta raden på hemskärmen har ett alternativ för att gå till **Min verktygslåda** där du hittar en rad användbara resurser för att underlätta kommunikation och känslomässigt välbefinnande, och även appar för att stödja interaktion och engagemang.

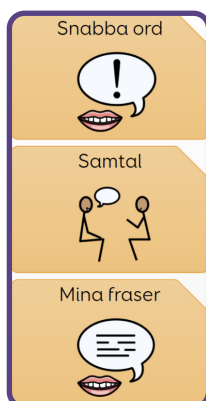
Den stora vita rutan bredvid denna är **skrivområdet**. När du skapar ett meddelande visas det här. Markera skrivområdet för att läsa upp hela meddelandet som du har skapat.

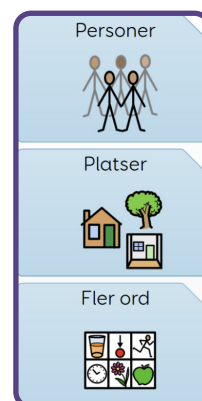
Nedanför den översta raden finns det tolv rutor som kan användas för kommunikation. De är indelade i tre områden.

Meddelandevägar

Snabbkommunikation

Vardagliga ord

De sex rutorna på vänster sida är **meddelandevägar**. De är utformade för att hjälpa dig att börja skapa ett meddelande baserat på varför du kommunicerar. Till exempel för att tala om att något är fel, att be någon om något eller berätta vad du tycker om något.

De orangefärgande rutorna för **snabbkommunikation** i nästa kolumn innehåller ytterligare ord, bland annat användbara ord som "mer", "sluta" och "klar", praktiska fraser för att ha ett samtal och plats att lägga till dina egna favoritfraser.

De blå rutorna **Vardagliga ord** i den fjärde kolumnen innehåller många användbara ord som namn på personer och platser och ord i olika kategorier för en rad andra ämnen. Det finns alternativ för att gå till många av dessa ord från de sex meddelandevägarna, men du kan också gå direkt till orden med dessa gå-till-rutor.

Kolumnen **Funktioner** i grått på höger sida av skärmen innehåller alternativ för att gå tillbaka till föregående anpassning, radera ord och rensa skrivområdet.

Om du använder en alternativ åtkomstmetod som ögonstyrning eller huvudmus och dwell för att välja, visas också en **pausruta** längst upp i denna kolumn som du kan använda för att pausa din åtkomstmetod. Denna funktionskolumn finns på varje anpassning i Voco Chat.

Stilar

Stilen på en ruta i Voco Chat visar vad den gör. Det finns tre huvudsakliga stilar:

bläddra

Tala

En ruta med **vanliga hörn** är en **talaruta**. Rutan **talar** och lägger till ord i skrivområdet. Denna ruta går inte till en annan anpassning.

Rutor som ser ut så här **talar**

Snabba ord

Gå till (hopp)

En ruta med ett **avklippt hörn** är en **gå till ruta**. Den här rutatan går till en annan anpassning med fler ord. Rutan **talar inte** och lägger inte till ord i skrivområdet.

Rutor som ser ut så här **går till andra anpassningar**

Kan jag berätta om något?

Tala och hoppa

En ruta med ett **färgat hörn talar**, lägger till ord i skrivområdet och **går till** till en anpassning där du kan välja nästa del av ditt meddelande.

Rutor som ser ut så här **talar** och **går till andra sidor**

Det finns också många sidor med konsekvent stil för att hjälpa användaren att kommunicera i ett specifikt sammanhang. Dessa **samtalssidor** finns i alla delar av Voco Chat, och var och en har en kolumn med gula rutor, följt av ett block med nio ordrutor, ibland med ett alternativ att gå till fler ord på en andra anpassning.

I de gula rutorna på sidans vänstra sida visas vanliga ord som kan användas i detta sammanhang.

Följande sidor har denna stil:

- Aktivitet
- Beskrivningar
- Kroppsvård
- Platser
- Fler ord

Vissa samtalsidor har två kolumner med markerade ord, till exempel sidorna för lek/spel-aktiviteter och sidorna för medicinska platser (**Tandläkare**, **Doktor**, **Sjukhus**), där det finns ytterligare ord som är viktiga för det ämnet.

Meddelandevägar

I Voco Chat får användarna hjälp att kommunicera med **sex olika meddelandevägar**. När en meddelandeväg har valts startas ett meddelande i skrivområdet och tar automatiskt användaren till nästa anpassning på den vägen, där de kan fortsätta att skapa sitt meddelande.

Med hjälp av dessa vägar kan användaren kommunicera av många olika skäl. De börjar med att säga varför de kommunicerar och bygger vidare på det meddelandet när de guidas genom sidorna

”Något är fel”

Få hjälp och berätta för någon när du har ett problem

Den första meddelandevägen är utformad för att hjälpa användarna att få hjälp och berätta för någon när de har ett problem. Den finns längst upp till vänster och går snabbt och enkelt att hitta eftersom problemet kan vara brådskande.

Nästa anpassning på meddelandevägen ger användaren en rad alternativ för vad som kan vara fel. Problem innefattar något fel med kroppen, som smärta eller obehag, att känna sig sjuk, problem med deras kommunikationshjälpmedel eller ett problem med samtalet, till exempel att någon inte förstår vad de har sagt eller inte ger dem

tillräckligt med tid att kommunicera. Denna meddelandeväg ger också användarna ett sätt att säga att de inte vill göra något eller berätta att något negativt har hänt.

Det finns en andra anpassning med mycket plats för att lägga till skäl till att något kan vara fel, som kan vara specifikt för användaren.

Exempelmeddelanden

Något är fel ▶ med min kropp ▶ något gör ont ▶ fot

Något är fel ▶ Jag känner mig ▶ orolig

Något är fel ▶ Jag behöver ▶ vila

Något är fel ▶ Jag vill inte ▶ Jag vill sluta

Något är fel ▶ med att prata ▶ det var inte det jag menade

Kan jag fråga
något?

”Kan jag tala om något för dig?” Dela information

Nästa meddelandeväg hjälper användarna att dela information på olika sätt, bland annat att berätta sina nyheter, ett skämt eller en historia. Användarna kan dela information om sig själva, vad de gillar och

inte gillar, och även prata om personer, platser eller saker. I de tre första rutorna på den här sidan anpassningen kan användaren visa om de pratar om något som har hänt, något som händer just nu eller något som ska hända.

Anpassningarna för nyheter, en berättelse, om mig, gillar och inte gillar är utformade för att anpassas till användaren.

Exempelmeddelanden

Kan jag tala om något för dig ▶ mina nyheter ▶ förra helgen...

Kan jag tala om något för dig ▶ om mig ▶ jag gillar att titta på...

Kan jag tala om något för dig ▶ om en sak ▶ fordon ▶ se ▶ flygplan

Kan jag tala om något för dig ▶ det har redan hänt ▶ om en plats ▶ resa ▶ zoo

Kan jag tala om något för dig ▶ ett skämt

”Kan jag fråga dig något?” Ta reda på information

Denna meddelandeväg är ett sätt för användaren att ställa frågor och ta reda på information. Den innehåller en rad vanliga frågor, till exempel ”vem är du?”, ”vad är det där?” och ”kan jag göra det?”. De vanligaste frågeorden (t.ex. vem, vad) är också tillgängliga som

enstaka rutor så att användarna kan skapa egna frågor eller rikta kommunikationspartnerns uppmärksamhet åt rätt håll.

Det finns en andra anpassning med fler frågor och frågeord, och hopp till fler frågor för att fråga någon om dem själva, hur de mår eller vad de vill.

Exempelmeddelanden

Kan jag fråga dig något ▶ vad är det

Kan jag fråga dig något ▶ kan jag göra det

Kan jag fråga dig något ▶ mer ▶ om dig ▶ vilken musik gillar du?

Kan jag fråga dig något ▶ mer ▶ när ska vi åka

Kan jag fråga dig något ▶ om dig ▶ vad heter du?

”Jag vill” Be om något

Den här meddelandevägen kan användas för att be om en rad olika saker, allt från att be om ett föremål eller något att äta eller dricka, till att be om aktiviteter eller kroppsvård.

Alla rutor på denna anpassning tar användaren till anpassningar som innehåller ytterligare ord för att uppmuntra dem att fortsätta på sitt meddelande med mer specifika förfrågningar. En användare kan till exempel säga ”Jag vill” + ”leka med något”. De kan avsluta meddelandet där, men på nästa anpassning som visas finns det exempel på olika saker att leka med.

Användarna kan också be om handlingar, personer, platser eller andra saker via den här meddelandevägen, och även välja

beskrivande ord för att vara mer specifik om saker som de har frågat efter. De kan till exempel fråga efter en "röd" eller en "stor" sak.

Många av sidorna som ingår i den här meddelandevägen är **samtlassidor** (som tidigare nämndes på sidan 13 - 14) med en gul ruta med markerade ord och ytterligare ord för denna aktivitet eller detta sammanhang.

Exempelmeddelanden

Jag vill ▶ göra något ▶ baka

Jag vill ▶ något att dricka ▶ juice

Jag vill ▶ åka → byggnader ▶ simbassäng

Jag vill ▶ kroppsvård ▶ byta kläder ▶ ta av ▶ jumper

Jag vill ▶ någon ▶ yrke ▶ doktor

"Jag känner mig" Dela känslor

Den här meddelandevägen uppmuntrar användarna att sätta namn på och dela sina känslor. Detta kan vara som svar när någon frågar hur de mår, eller som del av spontan kommunikation.

En andra anpassning innehåller fler känslor, samt hopp till ett område i Voco Chat som är utformat för att hjälpa användarna att prata om mental hälsa och välbefinnande.

Genom att säga "Jag är inte okej" tas användaren till en anpassning med flera alternativ för att hjälpa dem att prata om vad de är oroliga för, hur de känner sig och vad de behöver hjälp med. Det innehåller också ord som användarna kan använda för att berätta att något negativt har hänt eller berätta om något de har problem med.

Exempelmeddelanden

Jag känner mig ▶ trött

Jag känner mig ▶ mer ▶ lugn

Jag känner mig ▶ mer ▶ jag är inte okej ▶ något hände ▶ grälade

Jag känner mig ▶ mer ▶ jag är inte okej ▶ orolig för ▶ familj

Jag känner mig ▶ mer ▶ jag är inte okej ▶ det känns som ▶ vill vara ensam

Sidan [Jag är inte okej](#) kan också nås via [Min verktyglåda](#) från hemskärmen.

”Jag tycker”

Berätta vad man tycker

Den här meddelandevägen hjälper användarna att ge en åsikt eller beskrivning, allt från att säga ”Jag gillar det” eller ”Jag gillar inte det” till att beskriva hur något ser ut, känns, smakar eller luktar.

Vanliga eller användbara beskrivande ord som ”samma”, ”olika” och ”sönder” kan nås via hoppen ”det är” och ”det är inte”.

Det finns också en länk till en betygsskala där användarna kan betygsätta allt från smärta till vad de tycker om något.

Exempelmeddelanden

Jag tycker ▶ Jag gillar det

Jag tycker ▶ det är ▶ ny

Jag tycker ▶ det ser ut ▶ för ▶ snabb

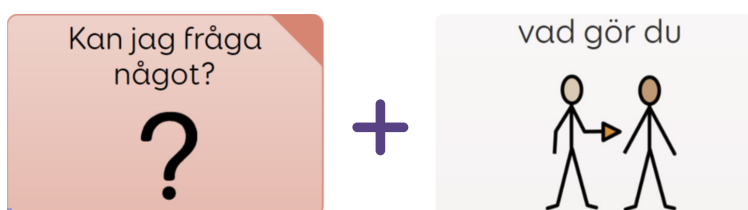
Jag tycker ▶ jag sätter betyg på det ▶ jag känner mig ▶ bra

Jag tycker ▶ det hörs ▶ för + högt

Stöd för att skapa meddelanden

Många av rutorna i Voco Chat talar och går till en ny anpassning på samma gång. Dessa rutor läser ofta upp mer än ett ord och hjälper användaren att bygga upp ett meddelande med fraser. Tack vare denna navigering behöver användaren inte bestämma vilken anpassning de ska gå till när de har börjat skriva meddelandet. De kan istället koncentrera sig på vad de vill säga.

”Kan jag fråga dig något” + ”Vad gör du?”

”Något är fel” + ”Jag vill inte” + ”Jag är trött”

”Jag vill” + ”något att dricka” + ”kaffe”

Med Voco Chat räcker det ofta för användare att göra ett eller två val för att skapa ett meddelande. Till exempel, för att säga "Något är fel", eller "Jag känner mig + "spänd", eller "Jag tycker + jag gillar det". Detta gör att Voco Chat passar dem som precis har börjat använda AKK.

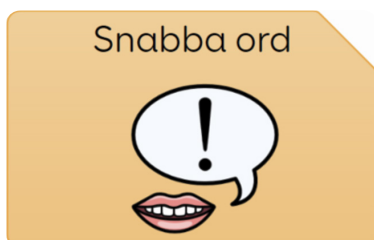
De användare som klarar av det kan skapa längre meddelanden med flera val. Ett huvudmål med stöd för att skapa meddelanden i Voco Chat är också att hjälpa och uppmuntra användarna att gå vidare från ett eller två val till att skapa längre meddelanden.

När någon av de sex rutorna för meddelandevägar markeras rensar Voco Chat automatiskt skrivområdet för att göra det enklare att starta ett nytt meddelande.

Snabbkommunikation

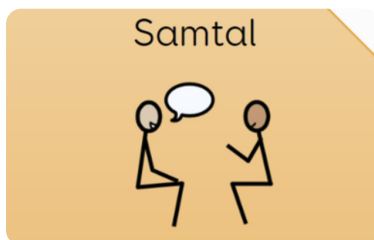
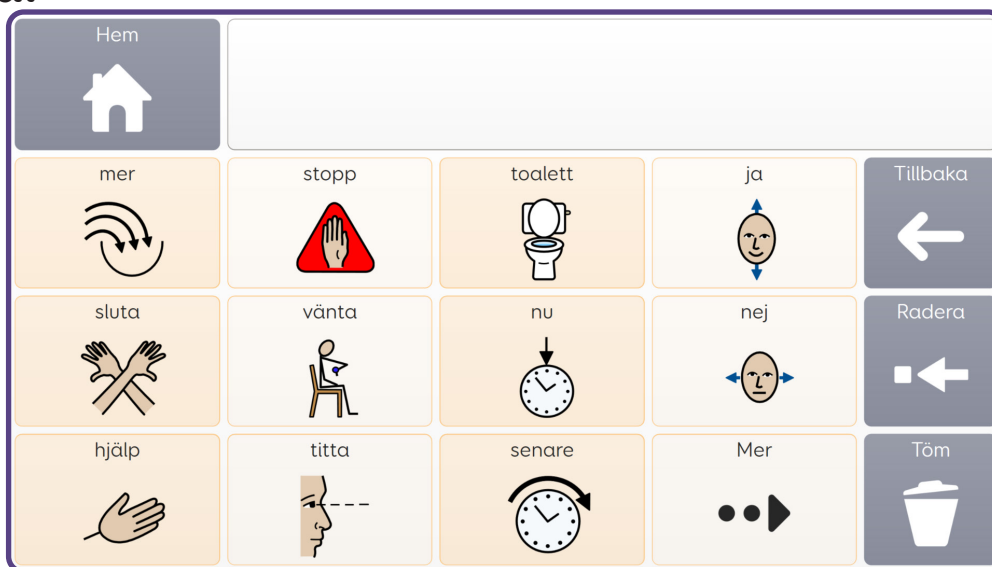
Kolumnen med orangefärgade rutor bredvid meddelandevägarna ger tillgång till en rad ord och fraser som hjälper användaren att snabbt komma in i ett samtal och sedan fortsätta samtalet.

Snabbord Vanliga ord

På den här sidan hittar användaren användbara enstaka ord som kan användas i en rad olika sammanhang, till exempel ord som "mer", "sluta" och "hjälp". Dessa är ord som användaren troligen vill använda ofta, så de kan snabbt nås från hemskärmen.

Text/Tal

Underlätta samtal

Den här sidan handlar om att hjälpa användare att delta i samtal, och det innehåller enstaka ord och korta fraser.

I den första kolumnen finns det hälsningar och småprat – inledande frågor som kan användas i början av ett samtal – med ett alternativ

att gå till fler i den nedersta rutan.

I nästa kolumn finns det frågor och kommentarer som gör det möjligt för användaren att fortsätta ett samtal eller visa intresse av vad deras samtalspartner säger.

Den tredje kolumnen innehåller fraser som kan vara användbara när ett problem har uppstått i ett samtal, till exempel be om mer tid att slutföra ett meddelande eller säga "det var inte det jag menade".

Den sista kolumnen i det här området har avslutande fraser och avskedsfraser som kan användas mot slutet av ett samtal - med ett alternativ för att välja fler vid behov.

Mina fraser

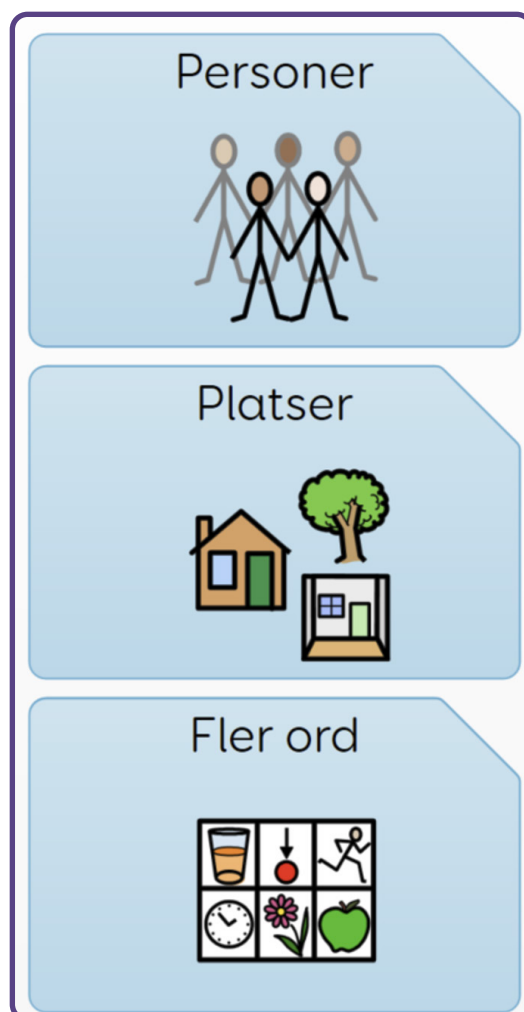
Säg snabbt vad du brukar säga

Den här sidan är utformad för att personanpassas till användaren. Det är en plats för att lagra favoritfraser eller ofta använda fraser. Det finns några exempel i den första kolumnen, och det är enkelt att lägga till fler eller byta ut dem mot fraser som är mer relevanta för användaren. Exempel

på fraser som kan läggas till är lokala fraser eller slang som används i användarens kamratgrupp.

Vardagliga ord

Den sista kolumnen med blå rutor ger användaren tillgång till en rad olika ord i olika kategorier för användning i vardagsituationer. Detta innefattar:

Personer

Här kan användaren snabbt gå till de mest användbara personorden och även hoppa till anpassningar för specifika typer av personer, till exempel **Min familj** och **Mina vänner**. Här kan man lägga till namn på personer som är viktiga för användaren eller som de träffar regelbundet.

Det finns också sidor för andra personord, till exempel mamma, bror och kusin i **Familjeord**, pojke, kvinna och barn i **Personord** och doktor, receptionist och städare i **Yrken**.

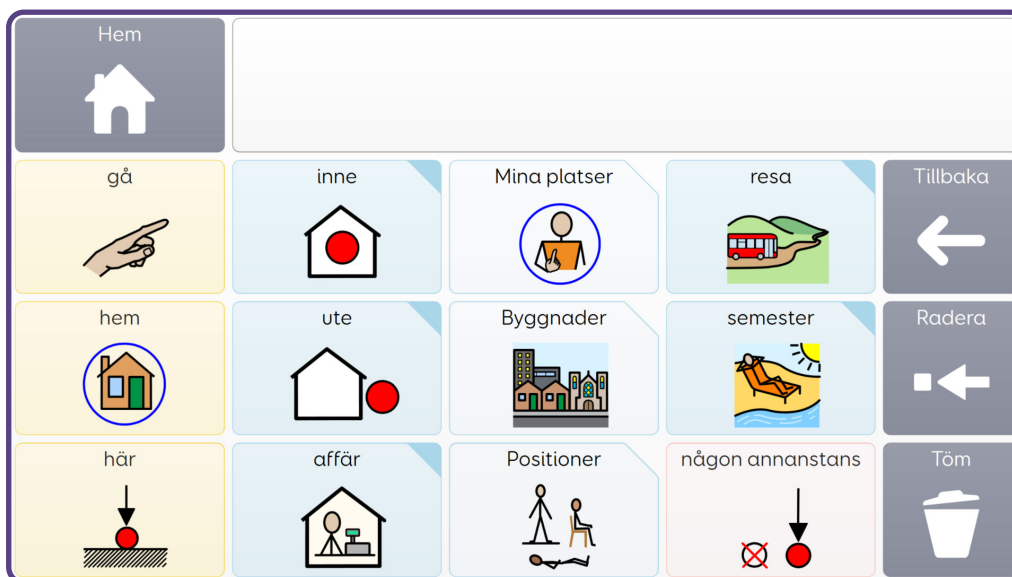
I den sista kolumnen finns det en anpassning som hjälper användaren att beskriva någon, till exempel om de inte vet vad en person heter kan de säga lång, ljust hår, glasögon för att beskriva vem de menar. Det finns också ett hopp till **Relationer**, där det finns ord för att prata om romantiska eller intima relationer.

På den här sidan finns det gott om plats att lägga till namnen på andra personer i befintliga kategorier eller mallar. Om användaren träffar olika personer i olika sammanhang kan dessa namn läggas till i en egen kategori.

Platser

Den här sidan innehåller ord som är relaterade till olika platser, från de vanligaste och mest användbara orden i den första kolumnen (gå, hem, här) till andra platser indelade i kategorier som **Inomhus**, **Utomhus**, **Byggnader** och **Affärer**. Det finns också vanliga prepositioner – till exempel i, på, under, upp, ner – på sidan **Positioner**.

Många av rutorna i den på den här sidan speciellt **Byggnader** och **Affärer**, tar användaren till en **samtals**anpassning som är full av användbara ord för att prata om den platsen.

Till exempel, i **Byggnader** finns det hopp till Anpassningar för att prata på café, sjukhus eller simbassäng, och i **Affärer** tar varje specifik affär användaren till en lista med ord som de kan använda när de handlar.

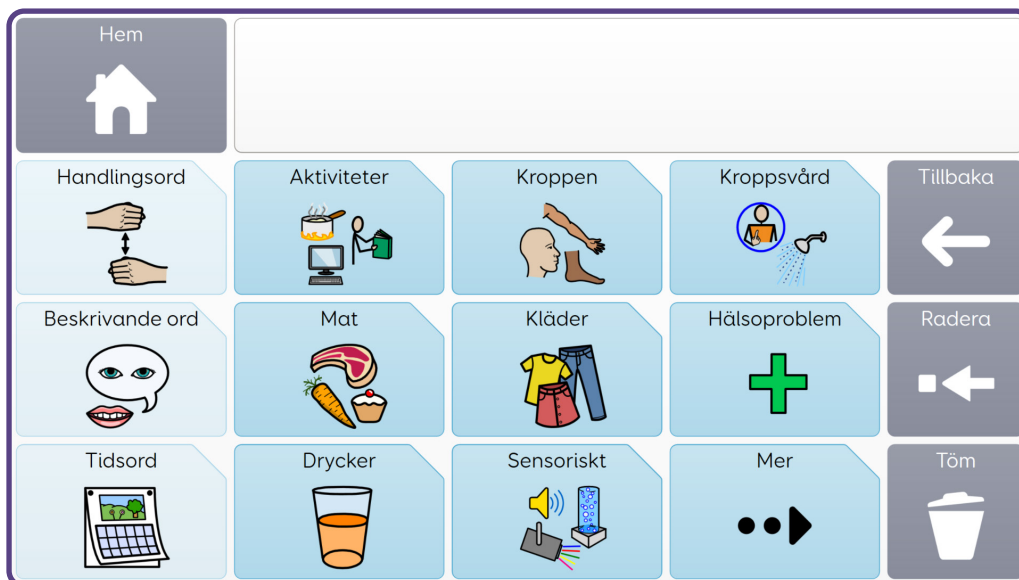
Det finns utrymme att lägga till en användares favoritplatser eller speciella platser under **Mina platser**. Där finns även ord för att prata om **Resor** och **Semester** från denna sidan.

Fler ord

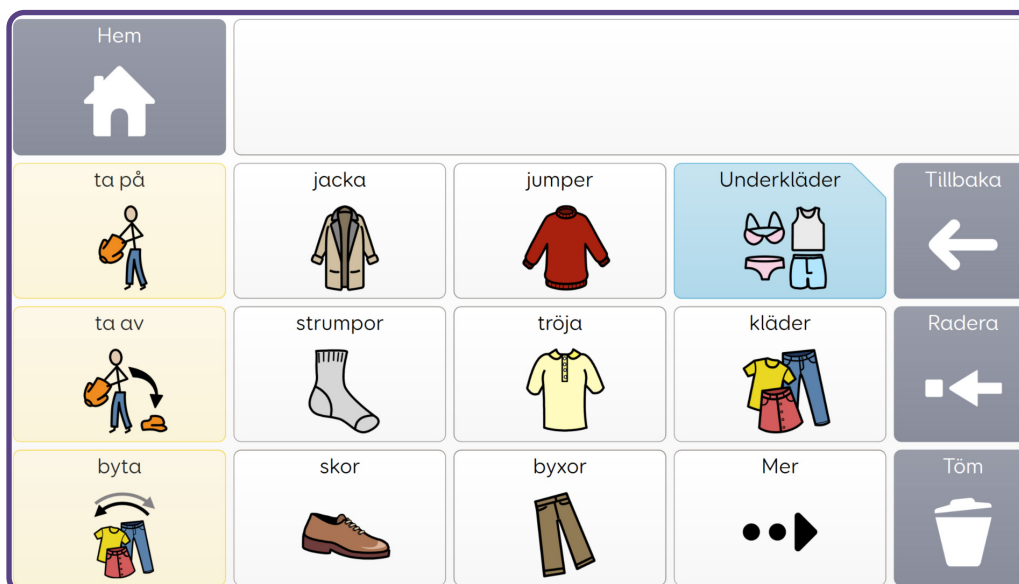

Fler ord

Den sista rutan på hemskärmen för Voco Chat är **Fler ord**. Denna del är indelad i ämnen på tre olika indexanpassningar.

Alla ämnessidor är **samtalssidor** med en kolumn med markerade ord, följt av ytterligare ord för detta ämne.

Vissa ämnen har även hopp till ytterligare sidor med ord, till exempel **Kläder > Underkläder**.

Många ämnen har endast några få exempelord med gott om plats för att lägga till egna ord, till exempel på [Mat > Frukost](#) finns det några exempel på vanlig frukostmat och plats att lägga till ytterligare saker.

Alla ämnessidor kan nås via meddelandevägar, men användarna kanske vill gå direkt till dessa ämnen ibland. Det kan de göra via rutan [Fler ord](#).

Min verktygslåda

Min verktygslåda i Voco Chat innehåller en rad resurser som syftar till att hjälpa användarna med kommunikation, känslomässigt välbefinnande och självförespråkande. Här finns också appar som uppmuntrar till ytterligare interaktion och engagemang.

Prata med mig själv

Att prata med sig själv – självprat – är något som många gör, antingen med en inre röst eller genom att säga det högt. Detta kan vara av många olika skäl, till exempel att lugna eller uppmuntra oss själva, och kan användas för att främja ett positivt tankesätt. Denna anpassning innehåller därför fraser som ”jag är OK”, ”jag klarar det här” och ”jag är stolt över mig själv”.

Lugna ner sig

Den här sidan i Min verktygslåda är utformad för att hjälpa användare som kanske har svårt med sina känslor och kan ha nytta av hjälp att hålla sig lugn, eller att lugna ner sig om de blir oroliga eller överväldigade av en situation.

Sidan innehåller en rad olika strategier som antingen kan läsas upp av användaren som en uppmaning till sig själv, eller bara ses som en visuell påminnelse om vilka strategier de kan använda. Det finns några exempel på strategier som "djupa andetag", "röra på mig" och "gå till min trygga plats". Dessa kan bytas ut och andra kan läggas till beroende på vad som är lämpligt för användaren.

Stöd för känsloreglering

Personer med komplexa kommunikationsbehov kan behöva hjälp att identifiera, prata om och hantera sina känslor. Detta kallas ofta **känsloreglering**. Det finns olika hjälpmedel i Voco Chat, bland annat snabb åtkomst till känslord, exempel på strategier för att lugna ner sig och fördefinierade fraser för att prata med sig själv.

Beukelman and Light (2020) talar om "intern dialog" – eller **självrprat** – som en av de viktigaste kommunikationsfunktionerna. Vikten av att ge AKK-användare tillgång till fraser som kan användas för självprat har också betonats (Ahern, 2017), och dessa ingår därför som standard i Voco Chat.

Jag är inte okej

I Min verktygslåda finns det också en ruta för att gå till en sida som hjälper användarna att prata om mental hälsa och välbefinnande. Genom att säga "Jag är inte okej" tas användaren till en anpassning med flera alternativ för att hjälpa dem att prata om

vad de är oroliga för, hur de känner sig och vad de behöver hjälp med. Den innehåller också ord som användarna kan använda för att berätta att något negativt har hänt eller berätta om något de har problem med.

Denna anpassning kan också nås via meddelandevägen **Jag känner mig**.

Stöd för känslomässigt välbefinnande och mental hälsa

Personer med kommunikationssvårigheter kanske också behöver mer hjälp med att prata om sin mentala hälsa. Voco Chat hjälper till med detta på flera olika sätt, i synnerhet på sidan **Jag är inte okej**. Många av orden och fraserna på denna sidan är baserade på **The Feeling Down Guide** (Foundation for People with Learning Disabilities, 2014), en resurs utformad för och av vuxna med inlärningssvårigheter för att främja positiv mental hälsa.

Kan jag ge dig en ledtråd?

Den här sidan i Voco Chat kan användas för att hjälpa någon att ge ledtrådar till vad de vill säga när de är osäkra på vilka ord de behöver eller inte kan hitta dem. Användaren kan till exempel be sin kommunikationspartner att ställa ja/nej-frågor, eller om användaren inte vet vad en person heter kan de beskriva den personen.

På sidan område finns det också hopp till sidorna **Personer**, **Platser** och **Fler ord** (finns också på hemskrämen) för att ge kommunikationspartnern mer information om vad användaren försöker tala om för dem. Till exempel, "det är en person" eller "det är en plats".

Kan jag visa dig mina foton?

Att visa foton för någon kan vara ett bra sätt att starta ett samtal om något som har hänt eller hjälpa någon att berätta en historia. Området med fotoberättelser i Voco Chat innefattar nio mallar för fotoberättelser som

är utformade för att personanpassas genom att lägga till ett foto och information om fotot. Rutorna runt varje foto har tips om vilken information som kan läggas till i rutan i redigeringsläge:

- "Vem" – namnen på personerna på fotot
- "Var" – platsen där fotot togs
- "När" – dag eller tillfälle (t.ex. någons födelsedag)
- "Vad hände" – berätta vad som hände!
- "Känslor" – information om hur användaren kände sig
- "Annan information" – något annat som användaren vill säga om fotot

Användaren kan hjälpa till att välja den information som läggs till med hjälp av andra delar av Voco Chat, till exempel "Jag känner mig..." för att tala om hur de kände sig.

Denna anpassning kan också nås via meddelandevägen **Kan jag tala om något för dig?**.

Jag sätter betyg på det

På den här sidan i Min verktygslåda ger användarna ett visuellt sätt att kommunicera med hjälp av betygsskalor. Detta kan användas för att ge en åsikt om något på en skala från ett till fem, beskriva grader av smärta och uttrycka känslor.

Denna anpassning kan också nås via meddelandevägen **Jag känner mig**.

Om mig

På sidan Om mig i Min verktygslåda kan användarna dela information om sig själva eller svara på frågor, t.ex. "vad heter du?" eller "var bor du?".

Den här sidan anpassas genom att lägga till rätt information om användaren i varje ruta. Det finns också tomma rutor som kan nås via rutan Mer, med gott om plats för att lägga till ytterligare information om användaren. Det finns en länk till liknande frågor som användaren kan ställa till personen som de pratar med, för att skapa ett ömsesidigt samtal.

Denna anpassning kan också nås via meddelandevägen [Kan jag tala om något för dig?](#).

Min AKK

På den här sidan i Min verktygslåda kan användarna dela information om hur de kommunicerar. Det finns plats för att lägga till information om hur de kommunicerar, vad som hjälper dem och annan viktig information, till exempel vad användaren gillar och inte gillar.

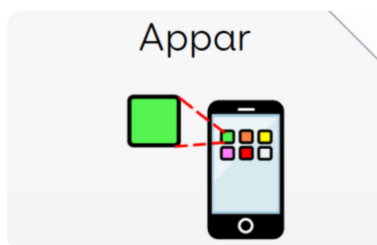
Denna del av Voco Chat är baserad på begreppet **kommunikationspass** (Millar & Aitkin, 2003), och är något som ska uppdateras regelbundet tillsammans med användaren för att göra det lättare för dem att berätta för nya personer om sig själva och sin AKK.

Min hälsa

På den här sidan finns det plats för att lägga till information om användarens hälsa, till exempel kostbehov, allergier och sjukdomar, och är i stort sett tomt så att det kan anpassas till användaren.

Den här sidan kan också nås via meddelandevägen [Något är fel](#), genom att välja [Jag behöver](#) > [Kroppsvård](#) > [Mer](#) > [Min hälsa](#).

Appar

Det finns en rad appar i Voco Chat som syftar till att underlätta kommunikation med andra, utforska grundläggande funktioner, titta på medier samt ge användarna mer kontroll över sin omgivning.

Följande appar ingår i Voco Chat:

- **Symojo** – snabbt kommunicera känslor eller idéer med hjälp av en animerad figur
- **Alexa** – kommunicera med Alexa för att ställa frågor, ha kul, lyssna på musik eller spela upp ljudböcker
- **Klocka** – ta reda på vad klockan är med en analog eller digital urtavla
- **Kamera** – ta foton eller selfies med enheten
- **Foton** – bläddra bland och visa foton som är lagrade i mappen Bilder på enheten
- **Räknare** – göra enkla uträkningar

- **Musik** – bläddra i och lyssna på musik som är lagrad i mappen Min musik på enheten (endast Grid 3)
- **Video** – bläddra i och titta på videor som är lagrade i mappen Mina videor på enheten (endast Grid 3)
- **Omgivningskontroll** – enkla rutor för att styra tv, belysning med mera med hjälp av kompatibla enheter (endast Grid 3)

Tangentbord

Det finns en rad olika tangentbord i Voco Chat så att användare med funktionell läsförmåga kan bokstavera ord som inte redan finns i anpassningen, och användare med begränsad eller inledande läsförmåga kan utforska tangentbordet eller börja bokstavera hela ord.

På standardtangentbordet i Voco Chat är bokstäverna i alfabetet indelade i tre grupper. Varje bokstav kan väljas med två markeringar, vilket innebär att rutorna är stora och det bara finns ett litet antal bokstäver att välja mellan på varje anpassning.

När en bokstav har valts tas användaren tillbaka till tangentbordet så att de kan välja nästa bokstav. Det finns också prediktionsrutor som kan väljas när som helst.

Rutnätet innehåller också siffror och skiljetecken.

Det finns två andra tangentbordslayouter att välja på – ett qwerty-tangentbord och en layout som är optimerad för personer som använder skanning med manöverkontakter.

Inställningar

Här hittar användaren kontroller för sin enhet, till exempel volym och inställningar för sin åtkomstmetod. Det finns också meddelanden för att hjälpa till att kommunicera om det är något fel på enheten.

Här kan användaren ställa in volymen på sin talsyntes,, ändra skannings- eller dwellhastighet, samt slå på och stänga av partnerskärmen om de har en sådan på enheten.

Det finns också ett alternativ för att **Växla vokabulär** via rutan **Mer** där användaren kan växla mellan en barn- eller tonårs- och vuxenversion av anpassningen. Denna ruta kan döljas vid behov.

När ögonstyrning används visas en ruta för ögonstyrning i denna anpassning som kan användas för att gå till inställningar för ögonstyrning, till exempel snabbare eller långsammare dwell och ett alternativ för att kalibrera.

Personanpassa Voco Chat

Voco Chat är **utformad för att vara lätt att anpassa** och innefattar många tomma sidor där det går snabbt och enkelt att lägga till ord och fraser. Många sidor har exempel på vad du kan lägga till i den anpassningen, och även tomma rutor för att lägga till mer för den användaren.

Att individanpassa anpassningen för en AKK-användare är en viktig del av att hjälpa någon att använda AKK på ett framgångsrikt sätt. Allt från att lägga till personlig information på sidan **Om mig** för att hjälpa till att berätta om sig själv, till att lägga till samtalsfraser på sidorna **Mina fraser** för att göra samtalen mer individuella. Ju fler personliga ord du lägger till, desto mer kan du hjälpa till att göra anpassningen för en AKK-användare mer meningsfull och motiverande att använda.

Anpassade sidor kan också vara ett viktigt sätt att låta en användare tala för sig själv och dela viktig information om hur andra personer kan hjälpa dem, till exempel sidorna **Min hälsa** och **Min AKK**.

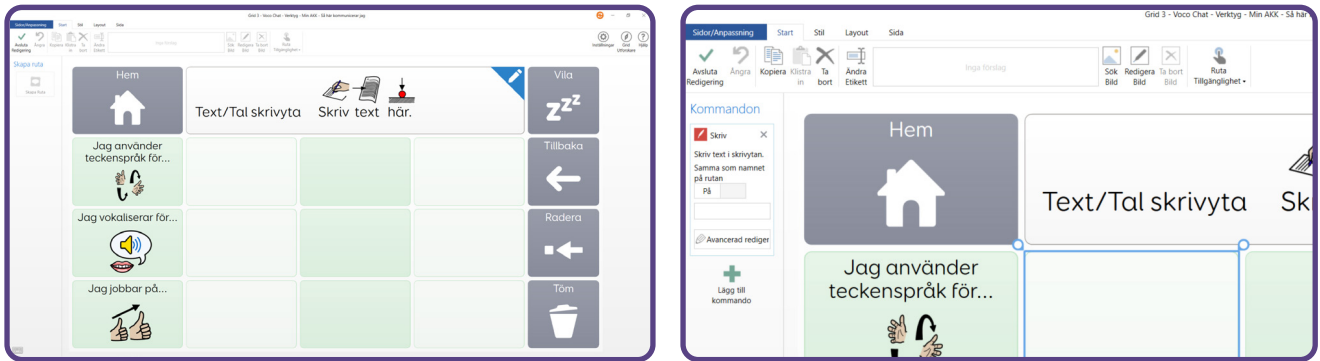
Genom att anpassa andra sidor kan du hjälpa användarna att prata om vad som är viktigast för dem, till exempel lägga till namnen på personer som användaren känner i anpassningarna **Personer**, och lägga till favoritplatser i anpassningarna **Mina platser**.

Det finns plats att lägga till intressen, till exempel namn på favoritprogram på sidan **Titta på tv**, tillsammans med det språk som används när användaren tittar på tv. Favoritmat och -dryck kan läggas till på måltidssidan, och det finns till och med plats att lägga till användarens favoritskämt på sidan för skämt.

Lägga till ord

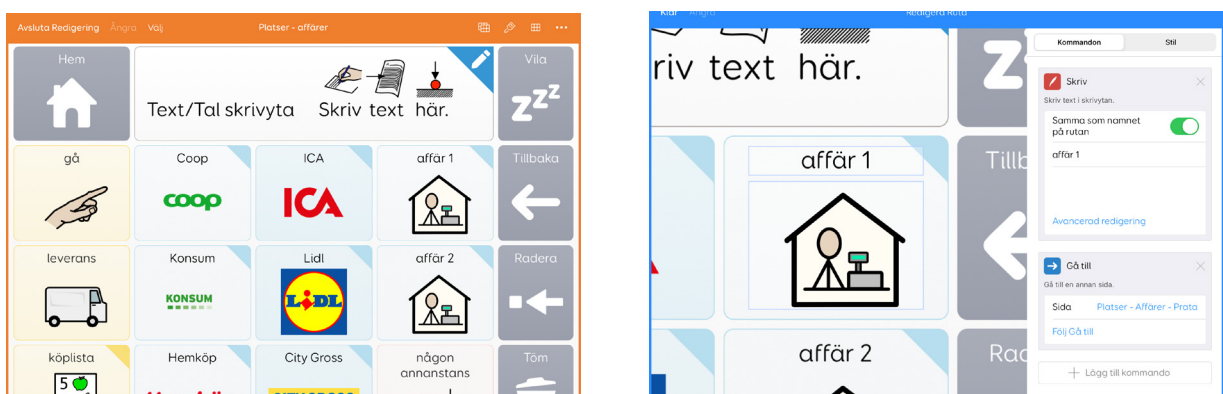
Det finns tomma rutor i Voco Chat, så det går snabbt och lätt att lägga till extra ord var du vill.

I Grid 3

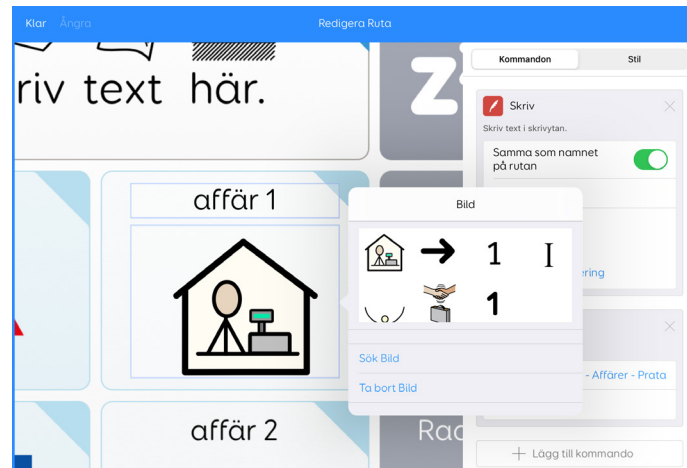
Gå till **Redigeringsläge** genom att klicka på **Menyraden** → **Redigera anpassning**. Välj rutan du vill lägga till något i och klicka på **Ändra etikett** längst upp på skärmen. Skriv det eller de ord du vill ha i rutan och välj sedan en symbol från fältet **bredvid knappen Ändra Etikett**. Om du inte kan se symbolen du vill ha kan du välja **Hitta bild** för att söka efter andra alternativ.

I Grid för iPad

Gå till **Redigeringsläge** genom att trycka på de **tre punkterna** längst upp till höger och välja **Redigera anpassning**. Tryck på rutan du vill

ändra och tryck sedan på **Redigera ruta**. Tryck på textrutan längst upp i rutan för att lägga till orden du vill ha i rutan, och tryck sedan i textrutan nedan för att lägga till en symbol. Välj mellan symbolerna som visas eller använd alternativet **Hitta bild** för att söka efter andra symboler.

I vissa delar av Voco Chat hittar du också hopp till tomma sidor för helt nya aktiviteter eller ämnen. Redigera rutan på samma sätt som ovan (ändra etiketten och lägg till en symbol), och följ sedan gå till till den tomma sidan för att lägga till ord.

Du kan också ta bort ord och fraser som inte är relevanta för användaren. Till exempel, i **Min verktyglåda → Prata med mig själv** finns det några exempel på strategier för att hjälpa en användare att lugna ner sig. Om en eller flera av dessa inte är rätt för individen kan de tas bort eller ersättas.

Du kan också behöva ta bort eller dölja hopp till ämnen som inte är relevanta för en viss användare, till exempel radera hoppet till **Mens** på sidan **Kroppsvård**.

Checklista för individanpassning

Väsentlig information

Följande sidor ska individanpassas när Voco Chat ställs in för en ny användare.

Kan jag tala om något? > om mig

Personlig information, till exempel användarens namn, deras födelsedag och saker de gillar. Mer plats på nästa anpassning för att lägga till annat som användaren vill dela, t.ex. hobbyer eller specialintressen.

Kan jag tala om något? > saker jag gillar

Saker som användaren gillar, t.ex. föremål, tv-serier, sport och andra specialintressen.

Kan jag tala om något? > saker jag inte gillar

Saker som användaren inte gillar, t.ex. höga ljud, tv-serier, nya situationer osv.

Jag vill > Mina saker

Särskilda saker för användaren, saker som de kan be om ofta.

Personer (Min familj, Mina vänner, Mina vårdgivare)

Namn på personer som användaren kanske vill prata om, däribland familjemedlemmar, vänner, vårdgivare, lärare, personliga assistenter, läkare, terapeuter osv.

Min verktygslåda > Min hälsa

Hälsoinformation om användaren, till exempel allergier, medicin eller andra hjälpmedel som de kan behöva. Ta bort exempel om de inte behövs.

Min verktygslåda > Min AKK (flera anpassningar)

Information om hur användaren kommunicerar över flera sidor.

Se sidan 36 för en förklaring av detta. Ta bort exempel om de inte är tillämpliga.

Min verktygslåda > Lugna ner mig: Lägg till personliga strategier för att lugna ner sig

Specifika strategier som personen använder för att lugna ner sig, antingen avsedda för användaren eller för personer i omgivningen. Ta bort exempel om de inte är tillämpliga.

Min verktygslåda > Prata med mig själv

Personliga fraser för självprat, radera fraser som inte är lämpliga eller som användaren inte gillar. Se sidan 32 för mer information.

Platser > Mina platser

Namn på platser som är specifika för användaren, t.ex. klubbar, namnet på en lokal park, favoritrestauranger eller -pubar.

Fler ord › Kroppen › Mer › Könsdelar

Ändra namn på könsdelar till ord som användaren skulle använda om det är lämpligt; små barn använder t.ex. ofta andra ord här.

Mina fraser

Saker som användaren gillar att säga ofta, t.ex. upprepade fraser eller lokal slang och uttryck som deras kamratgrupp använder. Ta bort exempel om de inte är tillämpliga.

Checklista för individanpassning

Intressen och motivation

Följande delar kan redigeras för att hjälpa användaren att få ut så mycket som möjligt av Voco Chat och kunna prata om de saker de verkligen vill prata om.

- Jag vill > titta på något (flera undersidor):** t.ex. favoritprogram och kanaler
- Fler ord > Mer > Musik > Min musik:** t.ex. favoritlåtar, artister osv.
- Fler ord > Mer > TV och film:** t.ex. favoritprogram/filmer
- Jag vill > göra något > Mer:** tomma rutor för ytterligare aktiviteter
- Jag vill > spela något:** tomma rutor för ytterligare spel/lekaktiviteter
- Kan jag tala om något? > ett skämt > mer:** plats för fler skämt
- Kan jag tala om något? > mina nyheter:** information om vad användaren har gjort nyligen eller viktiga nyheter att dela
- Kan jag tala om något? > en berättelse:** lägg till foton som användaren kan dela med andra. Se sidan 34-35 för mer information

Checklista för individanpassning

Ytterligare ändringar

Det finns plats att lägga till fler ord i många av Voco Chat-sidorna. Det kan göras när en användare har börjat använda anpassningen om de upptäcker att de behöver ord som inte redan finns i vokabuläret.

- Något är fel > Mer:** plats för andra problem som kan uppstå
- Något är fel > Jag behöver > Mer:** plats för andra saker som användaren kan behöva ofta
- Jag vill > kroppsvård > Mer:** plats för specifika kroppsvårdsbehov

Fler ord

- Djur:** en andra anpassning för favoritdjur i alla kategorier
- Kroppsdelar:** plats för ytterligare relevanta kroppsdelar
- Drycker > Mer:** plats för att lägga till favoritdrycker
- Mat:** plats på alla för att lägga till favoritmat eller menyobjekt
- Hälsoproblem > Mer:** plats för att lägga till specifika problem
- Pengar:** plats för ytterligare ord
- Sensoriskt > Mer:** plats för specifika sensoriska föremål
- Teknik > Internet > Mer:** plats för favoritwebbplatser

- Mer > Mer:** plats för ytterligare ämnen
- Samtal > Fler hälsningar/ fler samtal/ fler avskedsfraser:** plats för andra hälsningar och avskedsfraser
- Platser > Byggnader > Skola > Mina lektioner (endast barnvokabuläret):** plats för schemalagda lektioner
- Platser > Dagsturer > Min resa:** lägg till ord för en specifik resa
- Platser > Inomhus > Mer:** lägg till fler inomhusplatser i eget hem/omgivning
- Platser > Affärer > Köplista:** lägg till efter behov när användaren handlar
- Fler ord > Tid > Mer > Speciella dagar:** kulturella/religiösa evenemang som är viktiga för användaren

Alternativ åtkomst i Grid 3

Voco Chat har utformats för att passa en rad olika manövermetoder.

Det finns **auditiv feedback** för varje ruta och varje kolumn. Dessa kan aktiveras i inställningarna för användarens åtkomstmetod.

Under **Markering** väljer du **Läs upp beskrivning vid markering** i listrutan.

Pek

Du kan använda Voco Chat med ett skärmöverlägg eftersom alla sidor har samma antal rutor.

Om du använder **Pek med dwell**, där du håller fingert på en ruta i en viss tid innan rutan aktiveras,, kan du öka eller minska dwelltiden genom att gå till **Min verktygslåda > Inställningar > Min åtkomst**. Om du använder **Pek med dwell** för att aktivera en ruta kan du också aktivera auditiv feedback för att höra vad som finns i varje ruta innan du markerar den.

Pekare eller ögonstyrning

Om du använder pekare eller ögonstyrning med dwell, finns det också en **viloruta** längst upp till höger i varje anpassning. Med denna kan användaren pausa sin åtkomstmetod när som helst och titta runt på skärmen utan att markera några rutor. Detta kan vara praktiskt när en användare bekantar sig med en ny anpassning. När **vilorutan** är aktiverad, och pekare eller ögonstyrning är pausad kan kommunikationspartner fortfarande göra val på skärmen genom att peka. Detta kan vara praktiskt för att demonstrera och lära någon vad de kan säga med hjälp av den sidan.

Kontakter

Ord och fraser visas i lodräta kolumner i Voco Chat, så de rekommenderade kontaktinställningarna är de som skannar antingen en ruta åt gången lodrätt eller skannar kolumner och därefter rader.

Referenser

Ahern, K. (2017). 'Just Talking to Myself, Don't Mind Me: Teaching Internal Dialogue to AAC Users with Complex Needs', Teaching Learners with Multiple Special Needs Blog, 27 April. Tillgänglig på: <https://teachinglearnerswithmultipleneeds.blogspot.com/2017/04/just-talking-to-myself-dont-mind-me.html>

Beukelman, D. R., & Light, J. C. (2020). Augmentative & Alternative Communication: Supporting Children and Adults with Complex Communication Needs (5th ed.). Baltimore: Brookes.

Foundation for People with Learning Disabilities (2014). Feeling Down: Looking After My Mental Health: an easy read guide for people with learning disabilities. Tillgänglig på: <https://www.mentalhealth.org.uk/sites/default/files/feeling-down-guide.pdf>

Martin, S., Small, K., and Stevens, R. (2017). The Pragmatics Profile for People who use AAC (första publicering 26 september 2017). Tillgänglig på: <https://acecentre.org.uk/resources/pragmatics-profile-people-use-aac/>.

Millar, S. & Aitkin, S. (2003). Personal Communication Passports: Guidelines for Good Practice. CALL Centre, University of Edinburgh Press.

Voco Chat

En symbolkommunikationsordlista för

Grid

Smartbox-support

UK: (+44) 1684 578868

USA: +1 (844) 341-7386

thinksmartbox.com/support

Smartbox